

Rabuzin, Ivan, slikar (Ključ kraj Novoga Marofa, 27. III. 1921 – Varaždin, 18. XII. 2008). Pohađao je pučku školu u Remetincu. Izučio stolarski zanat u Zagrebu i Zemunu. U Zagrebu je polazio majstorski odjel Obrtne škole i večernji tečaj crtanja kod Koste Angelija Radovanija (1945–48). Radio je u stolarskome poduzeću »Bor« u Novome Marofu (1950–63). Prvu samostalnu izložbu priredio je 1956. u Novome Marofu, a 1963. napustio je posao te se potpuno posvetio slikarstvu. Jedan je od najistaknutijih hrvatskih slikara naivne umjetnosti. Najraniji sačuvani crteži i slike odaju slikarov akademsko-realistični pristup i nastojanja na tečevinama postimpresionizma (*Seosko dvorište* i *Sušenje ruha*, 1958). Krajem 1950-ih godina оформio je svoj jedinstveni način slikanja; prvo s jarkim, a poslije suptilnim nijansama pastelnih boja slikao je točkice, kružice, trokute i kvadratiće kojima je stvarao lirsku, maštovitu, netaknutu prirodu s oblacima, brjegovе obasjane suncem, cvijeće i polja, krajolike Hrvatskoga zagorja (*Orehovečki bregi*, 1959; *Prášuma I*, 1960; *Selo Moždenec*, 1961; *Kalničke šume*, 1966). Ljudskim i životinjskim likovima, u alegorijskim i nadrealnim prizorima, naglašavao je simboličnu vezu čovjeka i zemlje (*Joškova zemlja*, 1959; *Bijeli cvijet*, 1962; *Kraljica polja*, 1965; *Pozdrav svijetu*, 1970). Po njegovim nacrtima izveden je svečani zastor u kazalištu Takarazuka u Tokyju (1980) i tapiserija u predavaonici Muzeja moderne umjetnosti u Urawi u Japanu (1983). Početkom 1980-ih započeo je suradnju s francuskom manufakturom za izradu tapiserija, La Lisse d'Aubusson, za koju je radio nacрте tapiserija (*Nova zora*, 1984). Za njemačku tvrtku Rosenthal oslikao je 1956. liniju porculanskih proizvoda: ocakljene vaze, šalice s tanjurićima, vrčeve za kavu, tanjure i šećernice. Izrađivao je i oblikovao pokućstvo (stolovi, stolice, kreveti, škrinje) te ih oslikavao motivima cvijeća i kružicama. Iste motive izrađivao je i u bakropisu (koje je često naknadno bojao akvarelom) i akvatinti. Izlagao je na više od 200 samostalnih izložbi u Hrvatskoj i inozemstvu, a važnije su mu održane u Zagrebu, Varaždinu, Dubrovniku, Beogradu, Amsterdamu, Firenci, Parizu, Milanu, Zürichu, Bratislavi, Oslu, Münchenu, Tokyju, Ženevi, Bernu, Hamburgu, Kölnu. U katalogima svojih izložbi (Zagreb 1972, Beograd 1976, Varaždin 1985) objavio je autobiografske zapise u kojima govori o vlastitoj poetici i stvaralaštvu. Sakupio je vrijednu zbirku radova hrvatskih umjetnika XX. st. (Tomislav Krizman, Menci Clement Crnčić, Miroslav Kraljević, Krsto Hegedušić i dr.). O njegovu životu i likovnome stvaralaštvu snimljeno je desetak dokumentarnih filmova i objavljen veći broj knjiga na više stranih jezika. Od 1991. do 2000. bio je na čelu ogranka Matice hrvatske u Novome Marofu, a potom i njegov počasni predsjednik. Po njemu je nazvan kulturni centar u Novome Marofu.

OREHOVEČKI BREGI, 1959; HMNU

OSLIK, 1912–13, ČITAONICA NSK, DANAS HRVATSKI DRŽAVNI ARHIV, ZAGREB

LIT.: M. Benčik (ur.), Ivan Rabuzin: razgovori – umjetnost i život, Novi Marof–Varaždinske Toplice 2001. • V. Crnković, Rabuzin, Zagreb 2005. • I. Zidić, Ivan Rabuzin 1921–2008: otišao veliki sanjar hrvatskog slikarstva, Vijenac, 15. I. 2009. A. KANIŠKI I R.

Rački, Mirko, slikar i grafičar (Novi Marof, 13. X. 1879 – Split, 21. VIII. 1982). Učiteljsku školu završio je u Zagrebu, a privatnu slikarsku školu Heinricha Strehblowa pohađao je u Beču (1901–03). Studirao je slikarstvo na praškoj akademiji u klasi Vlaha Bukovca